

AUDIENCIJA. POPIEŽIAUS PRANCIŠKAUS ŽODŽIAI

Pontifiko kalba per audienciją su Comunione e Liberazione judėjimu kun. Giussani gimimo šimtmečio proga.

Šv. Petro aikštė, 2022 m. spalio 15 d.

Popiežius Pranciškus

2022.10.15

Brangūs broliai ir seserys, laba diena ir sveiki atvykę!

Atvykote gausiai, iš Italijos ir iš įvairių šalių. Jūsų judėjimas nepraranda gebėjimo telkti ir mobilizuoti. Dėkoju jums už tai, kad panorėjote parodyti savo bendrystę su Apaštališkuoju Sostu ir savo meilę Popiežiui. Dėkoju Brolijos Prezidentui Prof. Davide Prosperi, kaip ir Hasinnai bei Rose, kurie pasidalijo savo liudijimais. Sveikinu kardinolą Prefetto, kardinolą Farrell bei dalyvaujančius kardinolus ir vyskopus.

Susirinkome paminėti Monsinjoro Luigi Giussani šimtąsias gimimo metines. Ir tą darome su dėkingumu dvasioje, kaip girdėjome iš Rose ir Hassinos. Aš išsakau savo asmeninį dėkingumą už gėrį, kurį man kaip dvasininkui suteikė kai kurių kun. Giussani knygų apmąstymas, būnant jaunu kunigu; ir tą darau taip pat kaip visuotinis Ganytojas už visa tai, ką jis sugebėjo pasėti ir visur skleisti Bažnyčios labui. Ir kaip galėtų jo neprisiminti su sužadintu dėkingumu tie, kurie buvo jo draugai, jo vaikai ir mokiniai? Jo kunigiškos tėvystės, aistringai liudijusios Kristų, dėka jie užaugo tikėjime, kuris yra dovana, suteikianti prasmę, žmogišką užmojų ir viltį gyvenimui. Kun. Giussani buvo tėvas ir mokytojas, tarnavo visiems rūpesčiams ir žmogiškoms situacijoms, su kuriomis susidurdavo savo ugdymo ir misijos aistroje. Bažnyčia pripažįsta jo pedagoginį ir teologinį genialumą, atsiskleidusį per charizmą, kurią jam suteikė Šventoji Dvasia „visų naudai“. Tai, kas mus skatina švęsti šį šimtmetį, nėra vien tik nostalgija, bet yra atmintis, dėkinga už jo esatį: ne tik mūsų biografijose ir mūsų širdyse, bet ir šventųjų bendrystėje, iš kur jis užtaria visus saviškius.

Žinau, brangūs draugai, broliai ir seserys, kad pereinamieji laikotarpiai, kai tėvo įkūrėjo nebėra fiziškai, visiškai nėra lengvi. Tą patyrė labai daug katalikiškų organizacijų istorijos tėkmėje. Reikia padėkoti tėvui Julian Carron už jo tarnystę vadovaujant judėjimui per šį laikotarpį ir už tai, kad jis tvirtai laikė bendrystės su pontifikatu vairą. Tačiau netrūko rimtų problemų, susiskaldymų, ir, žinoma, taip pat sumenkusio tokio svarbaus bažnytinio judėjimo kaip Comunione e Liberazione, iš kurio Bažnyčia ir aš pats tikisi daugiau, daug daugiau, dalyvavimo. Krizės laikas yra laikas, kai apibendrinama jūsų nepaprasta artimo meilės, kultūros ir misijos istorija; yra laikas, kai kritiškai vertinama tai, kas apribojo kun. Giussani charizmos vaisingą potencialą; yra atsinaujinimo ir misionieriško atsigavimo laikas dabartinio bažnytinio momento, kaip ir šiuolaikinės žmonijos poreikių, kančių ir vilčių šviesoje. Krizė augina. Ji neturi būti susiaurinama iki konflikto, kuris naikina. Krizė augina.

Be abejonės, kun. Giussani meldžiasi už visų jūsų judėjimo formų vienybę; esu tikras. Jūs gerai žinote, kad vienybė nėra vienodumas. Nebijokite skirtingų požiūrių ir diskusijų judėjimo kelyje. Kitaip negali būti judėjime, kuriame visi dalyvaujantieji yra pašaukti gyventi asmeniškai ir dalintis bendra atsakomybe už gautą charizmą. Visi ja gyvena savitai ir taip pat bendruomenėje. Tai yra svarbu: kad vienybė būtų stipresnė už išsklidusias jėgas ar užsitęsusias senas priešpriešas. Vienybė

su tuo ir su tais, kurie vadovauja judėjimui, vienybė su Ganytojais, vienybė dėmesingai sekant Pasauliečių, šeimos ir gyvybės dikasterijos nurodymus, ir vienybė su Popiežiumi, kuris yra bendrystės tarnas tiesoje ir artimo meilėje.

Negaiškite savo brangaus laiko plepalams, nepasitikėjimui ir priešpriešoms. Prašau! Negaišti laiko! Dabar norėčiau prisiminti kai kuriuos turtingos kun. Giussani asmenybės aspektus: jo *charizmą*, jo *ugdytojo* pašaukimą, jo *meilę Bažnyčiai*.

Kun. Giussani *charizmatiškas žmogus*. Jis iš tiesų buvo didelės asmeninės charizmos žmogus, gebantis pritraukti tūkstančius jaunuolių ir paliesti jų širdį. Galime savęs paklausti: iš kur kilo jo charizma? Kilo iš kažko, ką jis patyrė asmeniškai: būdamas jaunuoliu, tik penkiolikos metų, buvo sukrėstas Kristaus slėpinio atradimo. Jis nujautė – ne tik protu, bet ir širdimi – kad Kristus yra visą tikrovę vienijantis centras, yra atsakymas į visus žmogiškuosius klausimus, yra bet kokio laimės, gėrio, meilės, amžinybės troškimo, esančio žmogaus širdyje, įgyvendinimas. Šio pirmojo susitikimo su Kristumi nuostaba ir žavesys jo daugiau nebepaliko. Kaip per jo laidotuves sakė tuometinis kardinolas Ratzingeris: „Kun. Giussani savo gyvenimo ir savo širdies žvilgsnį visuomet buvo įdėmiai nukreipęs į Kristų. Taip jis suprato, kad krikščionybė nėra intelektualinė sistema, dogmų paketas, moralizmas, bet kad krikščionybė yra susitikimas; meilės istorija; yra įvykis“. Čia glūdi jo charizmos šaknys.

Kun. Giussani patraukdavo, įtikindavo, atversdavo širdis, nes perduodavo kitiems tai, ką nešiojosi viduje po tos savo pamatinės patirties: aistrą žmogui ir aistrą Kristui kaip žmogaus išpildymui. Labai daug jaunuolių juo sekė, nes jaunimas turi gerą uoslę. Tai, ką jis sakė, ateidavo iš jo išgyventos patirties ir iš jo širdies, dėl to jis įkvėpdavo pasitikėjimą, simpatiją ir susidomėjimą.

Prezidentas sakė, kad jūs dedate pastangas tam, kad charizma, duota kun. Giussani visos Bažnyčios labui, nuolatos duotų naujų vaisių. Tai yra išmintingas jums perduotas dovanos globojimas, globojimas, kuris ne vien tik išsaugo praeitį, bet kuris, gaivinamas Šventosios Dvasios, geba atpažinti ir priimti naujas šio medžio, kuris yra jūsų judėjimas, gyvuojantis geroje bažnytinės bendrystės dirvoje, atžalas.

Šioje vietoje savęs paklauskite: kaip galime atsakyti į dabartinio laikmečio pokyčio poreikį, saugodami charizmą? Visų pirma, svarbu prisiminti, kad ne charizma turi keistis: ją visada reikia iš naujo apglėbti ir padaryti vaisinga šiandien. Charizmos auga kaip auga dogmos, moralės tiesos: auga pilnatvėje. Būtent būdai, kaip ja gyvenama, gali tapti kliūtimi ar netgi išduoti tą tikslą, kuriam charizma buvo įkvėpta Šventosios Dvasios. Atpažinti ir taisyti klaidinančius būdus ten, kur tai reikalinga, yra įmanoma, tik pasitelkus nuolankumą ir išmintingą Bažnyčios vadovavimą. Ir šį nuolankų elgesį apibendrindami dviem veiksmažodžiais: *prisiminti*, t.y. gražinti į širdį, prisiminti susitikimą su Slėpiniu, kuris mus atvedė iki čia; ir *kurti*, žiūrėti į priekį su pasitikėjimu, klausant aimanų, kurias Dvasia šiandien vėl išsako. „Nuolankiam vyrui, nuolankiai moteriai rūpi ir ateitis, ne tik praeitis, nes jie geba žiūrėti į priekį, moka žiūrėti į atžalas su atmintimi, kupina dėkingumo. Nuolankusis kuria, nuolankusis kviečia ir kreipia link to, kas nėra žinoma. O išdidusis kartoja, užsispiria [...], eina atgal ir užsidaro savo kartojime, jaučiasi saugus dėl to, ką žino, ir bijo, visuomet bijo naujo, nes negali jo kontroliuoti, jaučiasi jo destabilizuotas... kodėl? Todėl, kad prarado atmintį“ (*Kalba Kardinolų kolegijai ir Romos kurijai*, 2021 m. gruodžio 23 d.). Žiūrėkite į įkūrėjo atminimą.

Brangieji, rūpinkitės vertinga jūsų charizmos dovana ir Brolija, kuri ją saugo, nes ji gali leisti „pražysti“ dar daug gyvenimų, kaip mums paliudijo Hassina ir Rose. Didelė jūsų charizmos potencialo dalis dar turi būti atrasta, dar yra daug ką atrasti; todėl kviečiu jus dar kartą bėgti nuo bet kokio užsidarymo savyje, nuo baimės – baimė niekada tavęs nenuves į saugų uostą – ir nuo dvasinio nuovargio, kuris tave veda prie dvasinės tinginystės. Drąsinu jus rasti tinkamus būdus ir žodžius, kad

charizma, kurią jums perdavė kun. Giussani, pasiektų naujus žmones ir naujas aplinkas, kad mokėtų kalbėti šiandienos pasauliui, kuris pasikeitė, palyginus su jūsų judėjimo pradžia. Yra tiek daug vyrų ir moterų, kuriems dar neįvyko tas susitikimas su Viešpačiu, kuris pakeitė ir padarė gražų jūsų gyvenimą!

Antras aspektas: kun. Giussani *ugdytojas*. Nuo pat pirmųjų savo kunigystės metų daugelio jaunuolių pasimetimo ir religinio neišmanymo akivaizdoje kun. Giussani pajautė skubų poreikį liudyti jiems apie susitikimą su Jėzaus asmeniu, kurį jis pats patyrė. Kun. Luigi turėjo unikalų gebėjimą uždegti nuoširdų gyvenimo prasmės ieškojimą jaunuolių širdyse, vėl pažadinti jų tiesos troškimą. Kaip tikras apaštalas, kai matė, kad jaunuoliuose užgimdavo tas troškulys, jis nebijodavo jiems pristatyti krikščioniškojo tikėjimo. Bet niekada nieko neprimesdamas. Jo metodas sukūrė tiek daug laisvų asmenybių, kurios prisiliejo prie krikščionybės su įsitikinimu ir aistra; ne dėl įpročio, ne dėl prisitaikymo, bet asmeniškai ir kūrybiškai. Kun. Giussani labai jautriai gerbė kiekvieno prigimtį, gerbė jo istoriją, jo temperamentą, jo gabumus. Jis nenorėjo, kad visi žmonės būtų vienodi, ir netgi nenorėjo, kad visi mėgdžiotų jį, norėjo, kad kiekvienas būtų savitas, kokį Dievas jį sukūrė. Ir, išties, tie jaunuoliai augdami tapo, kiekvienas pagal savo polinkius, svarbiais dalyviais įvairiose srityse: žurnalistikoje, mokykloje, ekonomikoje, karitatyvinėje veikloje ir socialinėje paramoje.

Tai, draugai, yra didelis dvasinis palikimas, kurį jums paliko kun. Giussani. Skatinu jus savyje puoselėti jo ugdymo aistrą, jo meilę jaunimui, jo meilę kiekvieno laisvei ir asmeninei atsakomybei priešais savo likimą, jo pagarbą nepakartojamam kiekvieno vyro ir kiekvienos moters unikalumui.

Ir trečias: *Giussani Bažnyčios sūnus*. Kun. Giussani buvo kunigas, kuris labai mylėjo Bažnyčią. Net ir sumaištis ir stipraus institucijų ginčijimo laikais jis visuomet tvirtai išlaikė savo ištikimybę Bažnyčiai, kuriai jautė didelį prisirišimą, meilę, beveik švelnumą ir tuo pat metu didelę pagarbą, nes tikėjo, kad ji yra Kristaus tąsa istorijoje. Jis sakė: „Tu susitikai šią draugiją: tai yra būdas, kuriuo Kristaus slėpinys [...] pasibeldė į tavo namus“ (L. Giussani, *Dal temperamento un metodo*, Bur, Milan, 2002, p.7). Jis vartojo šį gražų posakį: „draugija“. Judėjimo grupės jam buvo Kristų sutikusių žmonių „draugija“. Ir, galiausiai, pati Bažnyčia yra pakrikštytųjų „draugija“, kuri laiko viską drauge, iš kurios viskas semiasi gyvybės ir kuri mus išlaiko teisingame kelyje.

Kun. Giussani išmokė gerbti ir sūniškai mylėti Bažnyčią ir, išlaikydamas didelę pusiausvyrą, visuomet mokėjo išlaikyti kartu charizmą ir autoritetą, kurie vienas kitą papildė ir yra abu reikalingi. Jūs dažnai savo susitikimuose dainuojate dainą *La strada* (Kelias). Giussani, vartodamas būtent kelio metaforą, sakydavo, kad autoritetas užtikrina teisingą kelią, charizma kelią padaro gražų (plg. *Un avvenimento nella vita dell'uomo*, Bur, Milan, 2020, p. 249). Be autoriteto rizikuojama išklysti iš kelio, pasukti klaidinga kryptimi. Bet be charizmos kelias rizikuoja tapti nuobodžiu, nebepatraukliu tos konkrečios istorinės akimirkos žmonėms.

Taip pat ir iš jūsų kai kurie turi užduotį būti autoritetu ir vadovauti, kad tarnautų visiems kitiems ir nurodytų teisingą kelią. Konkrečiai tai reiškia vadovauti ir atstovauti judėjimui, padėti jo plėtrai, įgyvendinti specifinius apaštališkus projektus, užtikrinti ištikimybę charizmai, ginti judėjimo narius, skatinti jų krikščionišką kelią bei jų žmogišką ir dvasinį formavimąsi. Tačiau šalia autoriteto tarnystės yra labai svarbu, kad visuose Brolijos nariuose išliktų gyva charizma, idant krikščioniškas gyvenimas visuomet išlaikytų pirmo susitikimo žavesį. Niekada nepamirškite tos pirmos kvietimo Galilėjos, tos pirmos susitikimo Galilėjos. Visuomet grįžkite ten, prie tos pirmosios Galilėjos, kurią kiekvienas mūsų patyrė. Tai mums suteiks jėgų eiti, visuomet paklūstant Bažnyčiai. Tai ir yra tai, kas „kelį padaro gražų“. Taip bažnytiniai judėjimai su savo charizmomis padeda parodyti patrauklų ir naują

krikščionybės pobūdį; o Bažnyčios autoritetas turi išmintingai ir atsargiai nurodyti, koku keliu turi eiti judėjimai, kad liktų ištikimi patys sau ir misijai, kurią Dievas jiems patikėjo. Su kun. Giussani žodžiais galime teigti, kad „šie nuolatiniai mainai tarp institucijos ir charizmos yra neišvengiamas įsikūnijimo poreikis. Jokiu būdu šis malonės ir laisvės santykis negali būti svarstomas alternatyvios dialektikos terminais, tarsi institucija nebūtų charizma ir tarsi charizmai nereikėtų institucijos“. Charizma turi būti institucionalizuota.

O institucija turi išlaikyti charizmatinį matmenį. „Galiausiai, jos yra *viena* Bažnyčios tikrovė. Ar galima būtų įsivaizduoti žmogaus organizmą be skeleto, kuris jį laiko? Taigi nėra įmanoma galvoti, kad Bažnyčia gyvuotų be institucijos“ („Judėjimai Bažnyčios misijoje“, priedas prie *Litterae Communionis-CL*, nr. 11/1985).

Jūs žinote, kad charizmos atradimas visada vyksta per susitikimą su konkrečiais žmonėmis. Šie žmonės yra liudytojai, kurie mums leidžia prisiliesti prie didesnės tikrovės, kuri yra krikščioniška bendruomenė, Bažnyčia. Būtent Bažnyčioje susitikimas su Kristumi išlieka gyvas. Būtent Bažnyčia yra ta vieta, kurioje visos charizmos yra saugojamos, puoselėjamos ir gilinamos. Pagalvokime apie Pilypo ir eunucho, Etiopijos karalienės pareigūno, epizodą Apaštalų darbuose. Pilypas buvo lemiamas veiksnys jo atsivertime, jis buvo susitikimo su Kristumi tarpininkas tam žmogui, ieškojusiam tiesos. Taigi kaip baigiasi šis epizodas? Pilypas apkrikštija eunuchą ir tekste sakoma: „Išėjus iš vandens, Viešpaties Dvasia pagavo Pilypą. Eunuchas daugiau jo nebematė“ (*Apd* 8,39). „Daugiau jo nebematė!“ Nuvedęs jį pas Kristų, Pilypas dingsta iš eunucho gyvenimo!

Bet džiaugsmas dėl susitikimo su Kristumi išlieka – tas džiaugsmas dėl susitikimo visada išlieka! – išties, toliau sakoma: „tik džiūgaudamas traukė savo keliais“. Visi esame pašaukti šiam dalykui: būti susitikimo su Kristumi tarpininkais kitiems ir paskui leisti, kad jie eitų savo keliu, nepiriodami jų prie savęs.

Ir baigdamas norėčiau jūsų paprašyti konkrečios pagalbos šiandien, šiuo metu. Kviečiu jus mane palydėti taikos pranašystėje – Kristus yra taikos Viešpats! Mane iš tikrųjų gąsdina vis labiau smurtingas ir karingas pasaulis, sakau iš tiesų; mane gąsdina; pranašystėje, nurodančioje Dievo esatį vargšuose, kurie yra apleisti ir pažeidžiami, pasmerkti ar išstumti iš visuomenės kūrimo; pranašystėje, skelbiančioje Dievo esatį kiekvienoje tautoje ir kultūroje, atsakant į meilės ir tiesos, teisingumo ir laimės lūkesčius, kurie būdingi žmogaus širdžiai ir kurie pulsuoja tautų gyvenime. Tegu jūsų širdyse dega šis šventas pranašiškas ir misionieriškas nerimas. Nestovėti vietoje.

Brangieji, visada mylėkite Bažnyčią. Mylėkite ir saugokite jūsų „draugijos“ vienybę. Neleiskite, kad jūsų Brolija būtų sužeista susiskaldymų ir priešpriešų, tarnaujančių piktajam; tai jo darbas: skaldyti, visada. Taip pat ir sunkios akimirkos gali būti malonės akimirkomis ir gali būti atgimimo akimirkomis. *Comunione e Liberazione* gimė būtent krizės laikais, kokie buvo 1968 metai. Ir vėliau kun. Giussani neišsigando Brolijos pereinamųjų ir augimo laikotarpių, bet juos priėmė su evangeliška drąsa, atsidavimu Kristui ir bendrystėje su motina Bažnyčia.

Padėkokime kartu Viešpačiui šiandien už kun. Giussani dovaną. Melskime Šventąją Dvasią ir Mergelės Marijos užtarimo, kad jūs visi, vieningi ir džiaugsmingi, galėtumėte toliau eiti keliu, kurį jis jums parodė laisvai, kūrybiškai ir drąsiai. Iš širdies jus laiminu. Ir būkit geri, prašau jūsų melstis už mane. Ačiū.

Autoriaus teisės © Komunikacijos dikasterija – Vatikano leidykla

(Vertimą parengė *Comunione e Liberazione*)